Ročník XI. — Číslo 32. Kvasilov dne 25. srpna 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Hlas Volyně

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Čím lehčí mysl člověk mívá, tím snáze pluje mořem života. Žel, tím že také jeho loďka snáz' na moři tom ztroskotá.

Václav Krofta.

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Oživení.

Že psychologické momenty hrají v národním hospodářství významnou úlohu je věcí známou a lehce ověřitelnou právě nyní, v době všeobecně se lepšících poměrů hospodářských. Zlepšení toto je již viditelné a měřitelné. Tak čteme v hospodářských přílohách novin, že výroba stoupá že stoupá i spotřeba, že výnos daní je větší, že měsíční výkazy státní pokladny vykazují přebytky oproti rozpočtu — zkrátka, že pomalu ale jistě krise ustupuje a začínají lepší časy.

Pro tyto důkazy nemusíme ani choditi do novin. Sami je vidíme, ať v tom, že jezdí mnohem více nákladních vlaků, nebo že vidáme méně nezaměstnaných a jinde a jinde. Ale nejlépe nás o tom přesvědčí zkoumání sebe sama a pozorování lidí kolem nás.

Zjistíme, že jsou lidé veselejší mysle, že očekávají zítřek ne se skloněnou hlavou a pokleslou myslí, jako včera, ale s nadějí ba s jistotou, že to nejhorší mají za sebou. Tato jistota, ta důvěra v sebe a pomalu se vracející důvěra v lidi jsou oněmi psychologickými faktory, bez kterých by zlepšení nebylo možné.

Neboť přihlížíme-li pouze k stavu zemědělskému nemůžeme zaznamenati větší příliv hotových peněz u něho. V tom směru se téměř nic nezměnilo. Přesto však sejde-li se nyní několik hospodářů v hospodě, před vraty nebo na poli, nestěžují si na špatné časy, nenaříkají, ale spřádají plány do budoucna, plány reálné, které budou uskutečněny.

Vyběru namátkou příklad: Krajan z Kr. se rozpovídal o tom, jak jej a ovšem též jeho sousedy okrádal obchodník-žid, který si diktoval ceny podle chutě jelikož do města je daleko a v místě neměl konkurenta. „Znám mnohem menší a chudší vesnice", pravil onen krajan, „které tomu již dávno učinili přítrž a založili prodejní družstvo. Vím, že by se nás v tu chvíli sebralo 2—3 tisíce zlotých a to by v tom byl čert, abychom si také kooperativu nezaložili!" Nejde v tomto případě o to, že snad teprve nyní onen krajan zjistil, že byl okrádán nesvědomitým obchodníkem, ale o tu rozhodnost, s jakou zmíněný krajan chce tomu učiniti konec. Jsem přesvědčen, že převezme iniciativu do svých rukou a družstvo tam založí. A to je právě to oživení. Vl. P.

Amerika pluje do voleb.

Ve Spojených státech severoamerických je již všechno připraveno do velikého volebního boje, který skončí v listopadu a rozhodne o tom, kdo bude na příští tři roky presidentem. Obě staré veliké strany, republikánská a demokratická, konaly již sjezdy, neboli konvence, na kterých schválily své volební programy, čili, jak se v USA říká, platformy, a navrhly své kandidáty.

Na konvenci republikánské strany v polovici června v Clevelandu byl vyvolen za kandidáta presidenství Alfred M. Landon, nynější guvernér státu Kansas a za kandidáta na úřad místopresidentský plukovník Frank Knox, novinář z Illinoisu, vydavatel časopisu „Chicago Daily News". Tím byla konečně rozhodnuta otázka republikánského kandidáta proti Rooseveltovi, která dlouho před ním zajímala americkou veřejnost. Před tím byla uváděna ještě řada jiných aspirantů na tuto vysokou kandidaturu, mezi nimi i známý senátor William E. Borah, vytrvalý uchazeč, ale nikdy vítěz v boji o tuto významnou nominaci, dále i bývalý presidenv Hoover, guvernér státu New Yersey Hoffmann, senátor z Michiganu Artur Vandenberg atd. Volební platforma strany republikánské je samozřejmě zahrocena velmi ostře proti Rooseveltově administraci. Při tom snaží se v některých svých bodech býti pokrokovou a příznivou dělnictvu i farmářům, avšak to pravděpodobně jen z důvodů agitačních. Jinak je o republikánské straně známo, že je ve svých zásadách i činech silně konservativní.

Na konvenci demokratické strany v posledním týdnu června ve Filadelfii byl — jak se všeobecně očekávalo — určen za kandidáta presidentského úřadu opět nynější president Franklin Delano Roosevelt a za kandidáta místopresidentství opět nynější místopresident John N. Garner. Volební platforma demokratů jde mnohem dále vstříc sociálním a hospodářským požadavkům dělnictva a farmářů nežli platforma republikánská. President Roosevelt ve své významné řeči, kterou přijal nominaci pro druhou lhůtu, vypověděl nový boj proti hospodářským dynastiím, jež utiskují americký lid a sahají nyní i po kontrole vlády a proti hospodářské diktatuře, aby zachráněna byla svoboda a demokratická forma vlády a v závěru svého projevu prohlásil, že se „dává odvésti do tohoto boje po dobu trvání války."

Mnoho rozruchu vyvolala v americké veřejnosti otázka nové „třetí" strany, kterýmžto nesprávným názvem je dnes v USA označována Union party of the United States, založená diktátorsky známým politickým knězem Charles E. Coughlinem, vůdcem Unie pro sociální spravedlnost. Nesprávnost názvu „třetí" strana vyplývá ze zvyku Američanů, nepřihlížejících ke skutečnosti, že již dříve před ní vznikly a trvají v USA některé jiné strany, zejména socialistická a komunistická. Coughlin, zvaný podle svých rozhlasových řečí „radiovým knězem", po způsobu diktátorů oznámil založení Union party, jmenoval jejím presidentským kandidátem Williama Lemke, kongresníka z North Dakoty a kandidátem na úřad místopresidentský advokáta Thomase C. O'Briena.

Ačkoli předvolební zájem americké veřejnosti točí se hlavně kolem výšeuvedených tří stran, není tím počet presidentských kandidátů pro listopadové volby v USA ještě úplný.

Je třeba dodati, že strana socialistická ohlašuje jako svého kandidáta na úřad presidentský znovu Normana Thomase a strana komunistická jmenovala svým kandidátem pro presidentství Earla Browdera z Kansasu a pro místopresidentství černocha Jamese W. Forda z newyorské černošské čtvrti Harlemu. Není zcela vyloučeno, že by mohla ještě do voleb vzniknout nějaká jiná frakce a uplatňovat své kandidáty, ačkoli se to považuje již s ohledem na pozdní dobu za nepravděpodobné.

—o—

J. V. Rejzek Moskovštinský:

Několik úvah o Gdyni a Gdánsku.

(Dokončení.)

Na podzim r. 1920 bylo rozhodnuto o vybudování obchodního i válečného přístavu v Gdyni.

Poloha gdyňského přístavu, který je chráněn Helským poloostrovem, je mimořádně výhodná. Přístav takřka nezamrzá a náraz vln je mimo to mírněn dobře zbudovanými vlnolamy. Doprava je podporována sníženými železničními tarify. Tedy na př. jako pro jiné, tak i pro Československo, pro něž má zvláštní význam magistrála Ggynia — Horní Slezsko, platí svazové tarify. Přístav je vybaven nejmodernějším způsobem a je rozdělen na dvě části. Gdyňský přístav je přístupný i největším námořním lodím a vjezd do něho je naprosto bezpečný. Pro uskladňovaní zboží bylo vybudováno 31 moderních skladišť a kromě toho byly vybudovány nejmodernější chladírny ryb, jakož i nádrže na melasu a továrny na zpracovaní dovezeného zboží. Pro dopravu osob je zřízeno zvláštní Námořní nádraží, které tvoří společný celek s polskými drahami. V přístavu jsou svobodná pásma: americké, československé a rumunské a zboží dovážené do těchto pásem a určené k uchování, přebalení a pod. nepodléhá ani poplatkům celním monopolním, či vývozním omezením.

Rozvoj a vybudování Gdyně postupuje nezadržitelně. Ačkoliv je krise, možno konstatovati tento vzestup tonáže, což bylo zaznamenáno v minulých letech a sice v roku 1924 až v roku 1932:

Celkový roční obrat zboží

v roce	v Gdyni		v Gdánsku.	
1924	10 167 tun		2 374.557 tun	
1925	55.571	„	2.722.747	„
1926	404.561	„	6 300.301	„
1927	898.094	„	7.897 614	„
1928	1.957.769	„	8.615.682	„
1929	2 822 503	„	8.559.651	„
1930	3.625.748	„	8.213.093	„
1931	5.300.114	„	8.330.503	„
1932	5.194.288	„	5.476.052	„

Je dobře uvědomiti si a srovnati čísla této tonáže s tonáži jiných evropských námořních přístavů.

V roce 1932 činil celkový obrat zboží v přístavu:

Gdyně	5.194.288	tun
Gdansko	5 476.052	„
Brémy	4.894.000	„
Štětín	3.287.000	„
Hamburk	19.800 000	„
Terst	3.411 298	„
Amsterodam	4.734.000	„
Bordeaux	4.054 207	„

Srovnáme-li tato data a uvážíme-li dále, že v roce 1913 činil celkový obrat v Terstu (a Pulji) — tedy v přístavu říše s 52.000 000 obyvateli, pro jehož povznesení tehdejší rakouská vlada nelitovala žádných obětí (budiž v té příčině vzpomenuto jen státního subvencování býv. rak. Loydu a výstavby specielní dráhy Karavankami) 6.147.274 tun, vidíme, jak úžasnou měrou v poměrně krátké době přístav v Gdyni se rozvinul. Než ale přejdeme-li k přítomné době, t. j. k roku 1936, tu jest nám konstatovati, že mezi přístavy na Baltu je Gdyně na prvém a Gdánsko na třetím místě. O konkurenční schopnosti Gdyně svědčí to, že je v přítomné době mezi evropskými přístavy na čtvrtém místě, jsouc překonáno pouze Rotterdamem, Hamburkem a Antverpami. Za Gdyni jsou teprve Brémy, potom Gdánsko, za nímž následuje dalších sedm evropských přístavů, mezi nimi pak jako poslední Terst.

Ani Gdánský přístav nezůstáva osamocen a naopak až do r. 1931 trvá s neznačným přerušením jeho vzestup, takže obrat Gdánska dosahuje proti době před světovou válkou obratu čtyřnásobného. Polsko počítá samozřejmě s oběma přístavy, mezi nimiž, i když soutěž Gdyně vzrůstá, není místa pro boj, nýbrž pro spolupráci. Moderní zařízení gdyňského přístavu předurčuje jej k obchodu s příslušným zbožím, tak na př. k vývozu masa a vajec a k dovozu ovoce a ryb. Gdánsko má výhodné podmínky, zejména v těch oborech, pro něž padá v úvahu tradiční vývoz po Visle (dříví, obilí) a pro něž má přístupné přístavní zařízení. Správnost myšlenky spolupráce obou přístavů plyne ze vzestupu obratu Gdánska v roce 1934 a to jistě v důsledku uzavření Polsko — Gdánské dohody o užívání gdánského přístavu. Vzhledem k velkému významu obou přístavů pro československý vývoz i dovoz, byla v Praze před dvěma lety zřízena representace polských železnic a přístavů v Gdánsku a Gdyni, která nejen se stará o úpravu námořního tarifu polsko-československého, ale uděluje i veškeré informace a pod.

Pomoří jest výšinou, ležící 100 až 200 m nad mořem, kterou protéká Visla. V některých místech zvedají se břehy Visly a tvoří velmi malebná okolí, jako u Chelma a Grudziądze. V okolí Kartuze leží nádherné kašubské Švýcarsko. U Brodnicy je zajímavá skupina přes 100 jezer a jezírek, lemovaných nádhernými lesy. Hlavním městem Pomoří a sídlem vévodství je Toruň, rodiště Kopernikovo. Sama Gdyně, která ještě před 15 lety byla

Besídka.

Josef Malinský.

Tatry a věčně tekoucí řeky.

Městský lid je element úplně odlišný od lidu venkovského, ne snad podobou (konečně i tu jest určitý rozdíl), ale hlavně povahově. Lid venkovský dík ustavičnému pohybu na čerstvém vzduchu a fysické práci, kterou jest nucen vykonávati, touží spíše po odpočinku v každé volné chvíli a zas lid městský, pracující více duševně (tedy ne vždy) svoji nahromaděnou za celý rok energii fysickou vybíjí v době prázdnin cestováním-turistikou čili pohybem. Řekněme si, že dnešní světovou nespokojenost, nedělá vesnice, ale jistě města. Ona to jsou, která dávají pokyn k revoltám a k všeobecným naspokojenostem a to proto, že nepracují fysicky, a přemýšlí ve svých volných chvílích o novém pestřejším, lehčím, výhodnějším a komfortnějším životě. Tedy města vyhledávají pohyb, ať už je jakéhokoliv směru.

Vzpomínám si na vypravování starých sládků, kteři vypravují, jak „řemesla pivovarská" měla svoji krev neposedlou. Řemeslo pivovarské pracovalo z větší části v pivovaře potud, pokud se neukázaly zelené meze. Jakmile sluníčko zahrálo a tráva začala se zelenat, řemesla opouštěla svá dosavádní působiště a hodice si deku se zabalenými v ní kartáčky, ručníky a prádlem přes rameno, dala se jednoduše na vandr (moderně tomu dnes říkáme turistika). Navštěvovala jeden pivovar po druhém, pokud nenastala zase zima.

Dnes pěstuje turistiku lid převážně městský, a to jak muži tak ženy. Chcete-li se přesvědčiti, postavte se někde poblíže míst turisty vyhledávaných. Uvidíte turistu ojedinělého, v páru a dokonce v celých houfech. Aby žena nebyla tak odlišná od muže, nosí jednoduše kalhoty a pouze po kloboučku sedícím na hlavě shledáte z povzdálí, že to je bytost ženského rodu. Konečně turistika pěstována obojím pohlavím tak rychle nezanikne, poněvadž jedné ani druhé straně se nebude stýskat po celoletní nepřítomnosti. Jak vidíme lidstvo je v pohybu — pěstuje turistiku.

Poněvadž pořád jsem slyšel, že ten nebo jiný můj známý jede tam či jinam, řekl jsem si prostě: „co bys byl za muže, abys nebyl také turistou," a s pomoci Boží jednoho krásného odpoledne jsem se vydal také na cestu, ale ne tak jak ti, o kterých se výše zmiňuji, nýbrž daleko pohodlněji a totiž dle starého obyčeje — vlakem.

Jedu nejdříve tak zvanou lokálkou, která nijak nepospíchá a po dobu jízdy slyším po-ma-lu, po-ma-lu dojedem, ale jakmile jsem sedl do rychlíku, který polyká kilometry, slyším zase ho-nem, ho-nem, ši-ši ry-chle-ji. A tak po 22hodinové jízdě vystupuji na konečné stanici mého určení v Zakopaném.

Zakopané je klimatické místo, které náleží k nejpěknějším v celém Polsku. Leží 900 metrů nad hladinou mořskou a má nejhezčí ozdobu jakou jen může míti a to z jihozápadní strany dekorativní pozadí vrchů ta-

rybářskou vesničkou, je dnes moderním přístavním městem se 60 tisíci obyvateli a s mnoha krásnými stavbami. V jejím okolí rozvíjí se čilý lázeňský ruch a četná mořská letoviska, jako Karwia, Jastrzębia Góra, Puck, Orlovo a charakteristické letovisko Hel, jsou četně vyhledávány i československými návštěvníky.

V závěru nutno podotknouti, že bez Pomoří nemohlo by se Polsko obejít, neboť přes Gdyni a Gdánsko prochází 70 proc. polského zahraničního obchodu.

Poslanec Vladimír Meduna — mrtev.

V Mírohoští zemřel náhle dne 20.VIII. t. r. pan Vladimír Meduna, býv. poslanec do sejmu.

Býv. poslanec Vl. Meduna narodil se 22. května r. 1888. V Mírohošti vychodil trojtřídní obecnou školu. Do války byl delší dobu členem zemstva. Rovněž po válce zúčastnil se činně samosprávního života. Byl delší řadu let členem Wydziału Powiatowého, gminným radním a radním obecním. Byl členem všech spolků v Mírohošti. V jednotě sokolské, kde po dva roky zastával funkci místostarosty, v hasičském spolku byl činným členem plných 25 let a to 14 let jako starosta sboru. Byl členem výboru ústředí ČMŠ, členem Odboru v Mírohošti, jedním ze zakladatelů Hospodářského družstva, mlékárny a kooperativy v Mírohošti atd.

V r. 1928 zvolen byl poslancem do sejmu a byl jím do roku 1935.

Mírohošť ztratila kulturního pracovníka, který zejména ve styku s úřadu vždy dovedl pomoci.

Pohřeb konal se 21. t. m. za veliké účasti lidu dostavivšího se ve velmi hojném počtu ze širokého okolí. Zejména mnoho krajanů přijelo z Dubna, kteří přivezli s sebou krásný věnec. Dostavila se rovněž delegace z Kvasilova od t. j. Sokol s krásným věncem.

Tělesné pozůstatky vynesli z domu smutku členové hasičského sboru za zvuků smutečního pochodu. Pěvecký sbor zapěl pohřební píseň. Pohřební průvod kráčel ke hřbitovu za doprovodu smutečních pochodů místní hudby.

Na hřbitově promluvil prav. kněz o. Sumovský a rovněž vzletnou řečí rozloučil se s zesnulým wójt gminy dubenské p. Smolinski.

Pěvecký sbor zapěl opět pohřební píseň, kterou se na posledy rozloučil se svým významným krajanem.

Věčnaja pamjať!

—ar.

XI. Olympijské hry.

Vyhaslo olympijské ohniště a vyprázdnily se stadiony, na kterých se po 14 dní závodilo. Je po Olympiadě. Zvítězilo Německo nejen sportovně ale i organisačně, neboť Olympiada 1936 překonala uspořádáním, mohutností a též v prvé řadě docílenými výsledky všechny předchozí.

Přehled o ní nám dají tato čísla: Z Německa přijelo na Olympiadu 1 200.000 osob, z ciziny 150 000. Lístků prodáno celkem 4,500 000 za 7,500.000 marek (něm. marka cca 2 zl.).

Organisační výlohy her stanoví částku 6,500.000 mk. K těmto nutno přičísti ještě výlohy hlavní, jako stavba stadionu olympijského a jiných objektů, zařízení telefonická a telegrafická atd. Výdaje tyto jsou vypočítávány na 80 — 100 mil. mk.

Z číslic těchto si můžeme učiniti představu jak ohromným podnikem byly letošní Olympijské hry.

Za čtyři roky t. j. v r. 1940 bude Olympiada v japonském hlavním městě Tokiu.

Pořadí států v letní Olympijské soutěži v Berlíně

	Zlat. med.	Stř. med.	Bronz. med.
1. Německo	33	26	30
2 Sev. Amerika	24	20	12
3. Italie	8	9	5
4. Francie	7	6	6
5. Finsko	7	6	6
6. Švédsko	6	5	9
7. Maďarsko	10	1	5
8. Japonsko	6	4	8
9. Holandsko	6	4	7
10. Anglie	4	7	3
11. Švýcarsko	1	9	5
12. Rakousko	4	6	3
13. Československo	3	5	1
14. Kanada	1	3	5
15. Estonsko	2	2	3
16. Argentina	2	2	3
17. Norsko	1	3	2
18. Egypt	2	1	2
19. Polsko	0	2	3
20. Dánsko	0	2	3
21. Turecko	1	0	1
22. Mexiko	0	0	3
23. Nový Zeland	1	0	0
24. Indie	1	0	0
25. Lotyšsko	0	1	1
26. Belgie	0	0	2
27. Rumunsko	0	1	0
28. Jugoslavie	0	1	0
29. Jižní Afrika	0	1	0
30. Portugalie	0	0	1
31. Filipiny	0	0	1
32. Australie	0	0	1

Oznámení.

Správa sedmitřídní matiční školy v Rovně oznamuje, že zápis žactva pro školní rok 1936—37 se koná denně od 11 do 1 hod. ve škole v ul. Legionů 6.

Správa školy.

---

terských o různých výškách. Město nemá tak velký počet obyvatelstva, jak by se soudilo — něco přes 12.000, ale turistů se zde vystřídá ročně kolem 36.000. Zakopané není vyhledáváno jen v letních měsících. V zimě v době sportů lyžařského, saňkařského sem jezdí tisíce sportovců, nebo těch, kteří dělají sportovce nebo přijeli obdivovati krásu hor v hávu sněhovém nejvíce však lidí nemocných, trpících. Zakopané jest, jak jsem poznamenal, klimatickým místem, kde se dají léčiti tyto nemoce: plicní nemoce ve svém zárodku, neurastenie, nemoc Basedova, nemoce krční, špatné trávení, malarie, chudokrevnost, blednice atd.

Zvláštností Zakopaného jest jeho architektura. Je to architektura čistě gorálská, která má býti polskému národu zachována a tudíž tamnějšímu magistrátu jest uloženo, aby stavby moderních budov omezoval a to se také praktikuje.

Zvláště zajímavé pro návštěvníka tohoto úseku polského státu jest t. zv. tatranské museum. Uvidí zde primitivní potřeby gorálského lidu z dob předešlého století, vnitřní zařízení jejich obytných stavení, jejich kroje, nářadí, dále nerosty taterské, ptactvo, které je až mile pestré svoji barvitostí — jeho králem je zde sup; živočišstvo, ryby z věčně tekoucích vod různých velikostí, na př. ps ruh o váze 2 kilogramů, dále zvěř, jejíž primátorem jest srnec společně s medvědem, a konečně vzácnost vůbec — kamzík — největší sportsman vysokých hor, jediný ze zvířectva, který dokáže udržeti svoje tělo na místečku naši dlaně.

Obyvatelé zakopanského okolí — Goralé dosud liší se od nás žijích v nižinách. Dosud udržují svůj ráz takřka ve všem, jak ve svém kroji, z dlouhých až na zem kalhot, soukaných z ovčí vlny, s postranními lampasy, vesty gorálské a konečně kulatých černých kloboučků a pak jde-li pěšky doprovází jej jeho oddaný přítel hůl, tak zvaná čupaga. Goralé mají dosud svůj dialekt, který nejlépe se pociťuje za zpěvů, který je táhlý zvláště v konci slova. Živí se dnes v těchto místech z příjmů, které jim poskytují turisté. Když u nás je po žních a vše se zdá již vyprahlé, vidíme v těchto končinách, že teprve teď přistupují ke košení žita a oves je zelený jak brčál, brambory teprve kvetou. Stává se dost často, že celou úrodu jim zasype předčasný sníh. Za to sena tam mají hojnost a sena voňavého, které má značný obsah kvétoucích bilinek. Jedno co Gorala povyšuje v našich očích, že mají vše-obecně pěkné koně, které jsou velice vytrvalé a uvyklé terénům horským. Goral svého koně miluje a není tedy divu, že jej náležitě ošetřuje. A nejen koně, jeho bryčka a výstroj koňská je také řádně udržována, takže je milo do gorálského kočaru se usaditi a ne, jak tomu je u nás, že štítíme se usednouti. Ovšem Goralové mají také svoje minusy a totiž, že mají horskou krev a veškeré sporné záležitosti mezi sebou vyřizují rvačkou, často na nože. Také pití je tu velice zakořeněno. Jak u nás opilého vidět je řídkostí, tak naproti tomu tam o tuto kuriositu je až dostatečně postaráno.

(Pokračování.)

Spolkový věstník.

Odbor ČMŠ a jednota Sokol v Rovně pořádají dne 29. srpna t. r. taneční zábavu ve spolkových místnostech ul. Legionów 6. Začátek v 9 hod. Hudba — Jazz-band.

Ženská hlídka.

Učitel a rodiče.

Všichni rodiče si neuvědomují práci školy. Mnozí pokládají ji za samozřejmou, přece zaplacenou. Ocení ji jedině snad tehdy, když dítě doma málo zaměstnané hodně trápí a matka touží, aby byla již škola a ona se trapiče zbavila. Jen ti rodiče, kteří si plně uvědomí, že škola dítě nejen zaměstnává, ale i vychovává z něho také užitečného a řádného člověka, ocení práci školy a podle všech sil jí hledí pomoci.

To, co škola dítěti dá, má pro něho význam po celý život. Tím větší je užitek školy, čím více je podporována otcem a matkou.

Jsou ještě rodiče a hlavně otcové, kteří se pokládají za jedinou autoritu a každého druhého ve výchově podceňují. Dítě to slyšelo ve škole tam, věří učiteli a nerado uvěří druhému. Jenže ten druhý se pokládá za neomylného a měnit své přesvědčení nechce, aby si nezadal. Často zapomíná, že svět jde vpřed, nepřipustí, že je ve svých poznatcích nebo přesvědčeních zaostalý a že by se po případě mohl i od dítěte dát poučit. Vždyť to ani nemusí přiznat, že zůstal pozadu. Hovorem doví se od dítěte, jak to učitel vykládal, srovná se svým, po případě přidá. Nikdy nebude učitele před dítětem kritisovat i kdyby byl přesvědčen, že pravdu má sám.

Někdy kalí poměr mezi školou a rodiči žárlivost. Tou trpí spíše matka než otec. Dítě patřilo před vstupem do školy výhradně matce. Všecky své malé radosti i bolesti prožívalo s matkou. Celý jeho dosavadní svět soustřeďoval se u maminky. Teď přijde škola, zájem dítěte bude odvrácen od domova ke škole. Vliv školy bude jiný, matka v něm zdánlivě podílu nebéře.

Matka si svou žárlivost ke škole ani neuvědomuje a také často nevědomky se staví do oposice proti škole.

Jen si vzpomeňme na okamžiky, kdy dítě vstupovalo prvně do školy. Co tu bylo prolito slz vytryských zbytečnou přecitlivělostí. „Chudinka, jde prvně do života, má po volnosti, škola mi ho béře.“ Škola ho béře do svých rukou a vrací ho vyzbrojeného vším nutným do života. Jsme jí za to vděčny a slzy, které se nám proti vůli derou do očí zadržíme hlavně před dítětem. I když si snad doma popláčeme, před dítětem neskane ani jediná.

Úkol rodičů, který doplňuje práci školy, je stále dost veliký. Na vše škola nestačí, ona dopl'ňuje a učí více vědomostem. Čím více je práce rodičů v souzvuku se školou, tím lépe pro dítě. A to je přece hlavní cíl vší výchovy.

Brány škol se otvírají, rodiče předávají své děti škole. Zbavují se své odpovědnosti jen částečně. Umiňuje-li si dítě, že jeho práce ve škole musí být nejlepší, totéž musí si předsevzíti rodiče. Jich cílem je kladná spolupráce se školou. Ulehčit práci učitele, který si nebeře na starost jen našeho Jarouška, ale třeba až padesát Jaroušků, z nichž všech chce vychovat nejlepší a nejužitečnější lidi.

Ne slzy, žárlivost, boření těžké práce. Pochopení a pomoc!

Matka.

—o—

Kronika.

Závody balonů o pohár Gordona Benetta.

Polský Aeroklub uspořádá 30. srpna t. r. soutěž volných balonů o pohár Gordona Benetta. K závodu jsou zatím přihlášeny tyto země: Velká Británie, Belgie, Jugoslavie, Finsko, Litva, Estonsko, Lotyšsko a Maďarsko. Úloha pořadatele připadá Polskému Aeroklubu již podruhé, jelikož pořadatelem je vždy onen aeroklub, jehož letci vyhráli minulý závod. Polsko vyhrálo tento závod v roce 1934 a 1935.

VOJSKA ŠPANĚLSKÝCH NACIONALISTŮ POSTUPUJÍ.

Porážka vladních vojsk u Granady.

Generál Queipo de Llano pravil v sevillském rozhlasu, že vojenská skupina, která vyrazila z Granady, aby zjednala spojení s vojsky generála Varely, musila podniknouti prudké boje s vládními oddíly. Nacionalisté zahnali vládní vojska na útěk a ukořisili sedm děl, 11 kulometů a 12.000 pušek. Dále generál oznámil, že nacionalisté obsadili Arracenu.

Španělští nacionalisté všude postupují.

Hlavní stan oznamuje, že na estramadurské frontě byla obsazena další města a ukořistěno 15.000 pušek; vládní oddíly jsou na útěku V provincii Segovia bylo sestřeleno vládní letadlo. Povstalci postupují dále v provincii Guipuzcoa. Povstalecký oddíl z provincie Navarra je před branami Irunu. Národní výbor z Burgosu nařídil povýšení všech poddůstojníků, kteří se připojili k povstaleckému hnutí hned při vypuknutí povstání.

Malaga před pádem. — Cizinci prchají z města.

Nacionální vojska dále v postupu na Malagu. Vojenská skupina generála Varely je už jen 26 km vzdálena od Malagy. Druhý oddíl, kterému velí generál Castejon chystá se vyraziti z města Loja mezi Antequerrou a Granadou na jih proti Malaze. Vládní úřady v Malaze zmobilisovaly všechny muže schopné bojovat. Cizinci již opustili město.

Další vojenské osobnosti z tábora povstalců před soud.

Jak se oznamuje z Madridu, byl sestaven 18. t. m. žalobní spis proti zatčeným vojenským osobám, které budou souzeny zvláštním soudem. Jsou obžalováni tři generálové, sedm plukovníků, šest kapitánů, stoosm poručíků, čtyři poddůstojníci, čtyři seržanti a čtrnáct civilistů.

Mohutná bitva o Irun.

Povstalci podnikli mohutný útok na Irun. V noci provedli obchvatný manévr, ponechavše Behobii po své levici. Povstalci pronikli porůznu do hor a usadili se na hřebenech. Ozývá se prudká dělostřelba. Bitva bude krutá, protože vojska lidové fronty jsou dobře zakopána a odhodlána bojovati až do posledního dechu. Před posicemi byly položeny miny, jež co chvíli vybuchují. Četné ženy a děti jsou připraveny překročiti francouzské hranice, kdyby situace byla tragickou.

Vítězné zprávy španělské vlády.

Ministerstvo války oznamuje: Boj u Medellinu skončil vítězstvím vládního vojska. Četní maurští bojovníci byli zajati. V úseku Huesca — Saragossa vyvíjí naše letectvo usilovnou činnost. V Teruelu proudy vládního vojska z Valencie postupují vpřed vítězně. V Navaře je situace nezměněná.

Protiitalská demonstrace ve Filadelfii.

Před italským konsulátem došlo k bouřlivým demostr cím krajních živlů. Před budovou konsulátu shromáždilo se několik set manifestantů, opatřených transparenty s nápisem: „Zanechati intervence ve Španělsku!“ a provolávajících hanbu vládě fašistické a Mussolinimu. Policie rozehnala manifestující dav a zatkala několik osob. Dvě osoby byly raněny.

Cesty regenta Horthyho.

Regent Maďarska Horthy dlí v Rakousku na honech, Za svého pobytu v Rakousku navštívil kancléře Schuschnigga a zajel též do Bertechsgadeu v Bavorsku, kde tráví dovolenou kancléř Hitler. Rozmluva s Hitlerem trvala půldruhé hodiny.

Spojené státy se nebudou vměšovat do věcí španělských.

V notě zaslané vládě uruguayské v odpověď na návrh společného zákroku amerických států ke skončení občanské války ve Španělsku departament Spojených států vyslovuje politování nad tím, že občanská válka pustoší nyní Španělsko, vyslovuje naději, že bude brzy skončena a dodává, že ve shodě se stálou politikou nevměšování, vláda Spojených států se přísně zdržuje toho, zasahovati do situace ve Španělsku. Po důkladném zkoumání situace, praví nota, vláda ve Washing-

dvanáct. Proč se ptáš?"

„Protože ti chci dnes dokázat, že strýček měl včera pravdu, když povídal, že tě klamou víc než jej. Dověděl jsem se včera od zahradníka, že den co den posílá nyní aspoň sto květů do zámku. Viděl jsem, že si často stýskáš na nedostatek čerstvých růží a když jsem řekl zahradníkovi, že je jich v zámku málo, lekl se a povídal, to že je někdo musí bráti. Slíbil jsem, že to vypátrám a ptal jsem se, kolik květů dnes pošle. Řekl, že sto, ale já napočítal i s tvými dvanácti všeho všudy čtyřicet sedm. Více než polovina tedy v zámku zmizela a stálo by to za to vypátrat, kdo jich potřebuje tolik a kdo na tvůj účet se jimi krášlí."

„Arture, co to povídáš," divila se hraběnka a zanechavši jídla, nedůvěřivě se naň i na muže dívala. „Netropíš si snad ze mne žerty?"

„Drahá tetinko, takové žerty by byly velice nejapné," řekl uraženě.

„Buď tedy lhal zahradník, nebo se opravdu dez mého vědomí něco děje. Tohle je však přes příliš, to se musí vypátrati. Karle, kdo přináší ráno květiny do zámku?"

„Hraběcí milosti, pomocník ze zahrady," odpovídal lokaj a polekaně zatěkal pohledem po obou pánech.

„Nina má nějaké spojení s cukrovarem?" ptal se Artur zvědavě.

„Prosím tě, služební vědí více než my, jim to lidé donesou a Nina je našemu věrná."

„Poslouchej, tetinko, proč se Nina nevdala?" ptal se důvěrně, nakloniv se poněkud k hraběnce. „Není ošklivá, zdá se, že je velmi veselá, proč tedy zůstává starou pannou?"

„Proč se nevdala?" opakovala hraběnka udiveně. „To já nevím. A proč se na to ptáš? Jsem ráda, že se nevdává. Kde bych takovou spolehlivou osobu zase dostala? Je u mne už přes devět let a ani mě nestraš, že by odešla. Teď je se služebnými kříž a čekala by mě pěkná starost, než bych si zase našla někoho, na koho bych se mohla spolehnouti."

„Vždyť o tom nic neříkám, jen tak mi to napadlo, když jsi povídala, že Nina o všem ví. Snad některý z mladých úředníků jí to donáší."

„Ty o něčem víš?" ptala se zkoumavě a všecka zneklidnělá dívala se na Artura.

„Naprosto nic nevím, ujišťuji tě, že jen tak bez účelu jsem se ptal."

„Kdybys něco věděl, pověz mi to vždy, abych včas mohla zakročiti nebo se starati. Setkáš se na vyjížďkách s lidmi a tobě oni řeknou víc než mně, nebo hraběti. Na co se

jsi mi to už sliboval. Uvidím, odnaučí-li tě tahle nehoda. A povídáš, že ona ty kytice vázala?" tázala se, protože zvědavost její byla mocnější než strach o synovce, jemuž se nic nestalo.

„Mně to aspoň řekla. Pochybuješ-li o tom, snadno se přesvědčíš. Doprovodím tě zítra do parku a ať před tebou uváže nějakou kytici. Snad by mohla občas přijíti do zámku a naplniti vázy květinami. Ty miluješ květiny, máš svého zahradníka a necháváš dělati květinářské práce služebné."

„Ano, je to pravda, že mám špatného zahradníka a musím tomu udělati konec. Zanedbává mě, nedává mi sem květiny, nechodí sem a nebýti Niny, snad bych ani květ neviděla. Hrabě má plnou hlavu cukrovaru a pro mne je to obtížné, takovými věcmi se obírati. Ale postarám se o nápravu."

Artur chtěl cosi říci, ale vtom vstupoval hrabě. Byl jaksi rozmrzen a zběžně pozdraviv, unaveně se posadil, nohy natáhl a rukama se podepřel.

„Nu tak, Roberte, co jsi vypátral?", tázala se hraběnka zvědavě.

„Eh, darmo o tom nezačínej, ještě teď se zlobím. Nic to není, jen klepy a klepy. Cukrmistr má zase něco s adjunktem, jeden na druhého žaluje, jeden druhého podezřívá

a konec konců neví nikdo nic určitého. Ten slyšel to, druhý ono. Cukrmistr si stěžuje, že adjunkt pomlouvá jeho ženu, jako by měla nedovolené známosti, a adjunkt žaluje, že cukrmistr o něm roztrušuje, že je nepořádně živ. Ženské jsou v tom jako vždy a mně se zdá, že adjunt má nějakého donášeče tady v zámku. Všelicos nadhodil, z čeho jsem poznal, že ví, o čem se zde mluvilo. Ty jsi kdysi cosi vypravovala o cukrmistrové, nepamatuješ se?"

„Já!? Hm, ani nevím, kdo pak se o ně stará. Počkej, není ona taková bruneta, chodí vždyzky v bílých šatech?"

„To je ta."

„Teď si vzpomínám, že mi některá z děvčat, nevím již, byla-li to Nina, nebo komorná, vypravovala, že je to koketa a že má stále na svých procházkách společníka. To nesvědčí, že by byla tuze pořádná."

„Tu to máme," zasmal se hrabě a jako by ho omrzelost opustila, napřímil se v křesle a složiv ruce mezi kolena, díval se škádlivě na hraběnku. „Má-li některé děvče ze zámku zálusk na někoho, koho vidělo jíti s cukrmistrovou, je spiknutí hotovo a já musím dělati vyšetřujícího soudce. Já vím, že se mi ředitel v duchu směje. Ten všechno ví, ale nechce s barvou ven, aby neudělal ještě

díváš?"

„Na tyto kytice. Ubohé růže, už opadávají."

„Vidíš, tak je to se služebníky, když nejsou dost přísně vedeni. Tolik ráda mám růže, v zahradě je jich dost, ale zahradník je nedbalý a nic na mě nepamatuje. Už jsem mu tolikrát vzkázala, aby, dokud je dost růží, posílal jich hodně, ale marně vzkazuji. Musím jednou sama na něho dojíti. Velice se divím, že dnes poslal dvě veliké kytice do jídelny. Poručila jsem, aby mi jednu hned dali do budoáru. Povedly se mu, už dávno jsem neměla takovou radost."

„Víš, že je dělal zahradník?" ptal se Artur šelmovsky.

„Kdo jiný by je dělal?"

„Vidíš, vím opravdu víc, než ty. Zahradníkova dcera je dělala, byla v Paříži a vrátila se domů."

„Nežertuješ?"

„Dovol, tetinko, jsem snad tak lehkomyslný, abych si z tebe tropil šprýmy?"

„Nu, ano, to já vím, ale nemohu stále dobře pochopiti, jak je možno, aby děvče něco tak pěkného dovedlo. Učila se tomu?"

„Nejen, že se tomu učila, byla v Paříži čtyři roky zaměstnána v květinářském závodě jako vazačka kytic. Před chvílí mi to vy-

pravovala."

„Vidíš, dovídám se novinu a dost zajímavou," pravila, všecka oživujíc. „Je asi hezká, že jsi s ní začal hovořit."

Artur maličko upadl v nesnáze a mimoděk otočil hlavu.

„Proč bych to před tebou tajil, málem bych ji byl zabil," přiznával se upřímně. „Chtěl jsem zkusit, jak můj Blesk ještě skáče a když jsem na něm vyjel do polí a spatřil parkovní zeď, otočil jsem koně a hnal ho ke zdi. Blesk hravě zeď přelétl, ale v parku bychom byli málem padli na zahradníkovu dceru, která v těch místech se nacházela. Lekl jsem se, seskočil s koně a mezi tím, co koně prováděli, hovořil jsem s děvčetem. Je to velmi milé a také hezké stvoření."

„Nešťastný hochu, ty přece jednou sobě nebo někomu jinému něco provedeš! Kolikrát jsme tě už napomínali a ty si nedáš říci. Opravdu jsi tomu děvčeti neublížil?"

„Vypadal bych tak vesel? Lekla se, ale je příliš moudrá, aby pro takovou maličkost padala do mdlob. Nehněvej se, tetinko, jistě tě už poslechnu a budu opatrnější."

Líbal hraběnce ruku a podržev ji ve své, hladil ji. Mrak mizel s její tváře a pohroziv̌ši mu druhou rukou, usmála se.

„Divochu," pronesla laskavě, „kolikrát

horší mrzutost."

„Dovol, to by bylo velice podivné jednání, aby ředitel před tebou něco tajil," pravila hraběnka uraženě. „Jaký by to byl úředník, aby svého chlebodárce klamal. Jen ať povídá, donuť ho, a myslím, že se ukáže, je-li vinen někdo ze zámku. Já velice pochybuji."

„Milá Elis, je mi líto, ale tebe klamou víc než mne. Nu, jen se nehněvej, nechci tě urazit, ale povídám to proto, abys sis nemyslila, že mám v kancelářích takový veliký nepořádek. Kde jsi dnes byl, Arture?"

„Jezdil jsem trochu a trochu jsem chodil parkem. Teď sedíme již zde hodně dlouho s tetinkou." Vtom se však otevřely dveře a lokaj oznamoval, že je jídlo připraveno. Artur vyskočiv, nabídl tetě dvorně průvod a hrabě protáhnuv se šel za nimi. Sotva usedli, začal hovor o kytici, která zdobila stůl. Jako náhodou hovořil Artur francouzský a strýc s tetou v témtež jazyku mu odpovídali. Lokaj i pokojská, která musila vždy při jídle státi za hraběnkou, jež vyžadovala stále steré maličké služby, strnule se dívali do prázdna, nevědouce o čem se hovoří. Tolik vyrozuměli, že se mluví o květinách a kytici, a že hrabě i hraběnka jeví veliký zájem pro cosi, co jim Artur neobyčejně živě vykládal.

Teprve když po večeři se panstvo uchylilo do kuřáckého salonku, kam služební přicházeli pouze na zavolání, pokračováno nenuceněji v hovoru. Hrabě prohlásil, že na zítří půjde také s hraběnkou, aby podrobili Miladu zkoušce a při té příležitosti že domluví zahradníkovi, aby posílal do zámku více růží.

Sotva ráno baron Artur vyšel na chodbu, pohledl jeho stočil se na vázy. Živě si připomenuv minulý den, přistoupil blíže a počal počítati růže. Bylo jich několik, na nichž se chvěla rosa a které v plné svěžesti vydechovaly opojnou vůni. Našel mezi nimi právě takovou růži, jakou včera od Milady dostal a teprve nyní si vzpoměl, že ji nechal pohozenou na stole. Jakési vědomí viny se v něm ozvalo a vrátiv se vzal růži a zastrčil ji do nočního stolku, aby ji sluha nevyhodil.

Když vyšel opět ven, našel v saloně i v jídelně právě tak, jako na chodbě a kolem jeho rtů počal se objevovati úsměv, jehož si hraběnka při svém vstoupení do jídelny hned všimla.

„Dobře ses vyspal, že se usmíváš," povídala, když se pozdravili a k čaji sedli.

„Velmi dobře. Apropos, tetinko, mnoholi čerstvých růží jsi do svého budoaru dostala?"

„Nepamatuji se, bylo-li jich deset nebo

toně dospěla k názoru, že vyhlídky na uspěch uruguayského návrhu být i dobře myšleného nejsou takové, aby přiměly vládu Spojených států vzdáti se tradiční politiky nevměšování.

Anglie zakázala dodávky do Španělska.

Po čtyřnedělním jednání není stále ještě docílena dohoda mezi velmocemi o francouzském návrhu, nepodporovat žádný z bojujících španělských táborů. Vlády projevily sice zásadní souhlas, ale s některými výhradami, hlavně s tou, že tu musí býti napřed závazek všech států. Německo kladlo jen podmínku, že musí madridská vláda napřed vydat zabavené německé letadlo. Italie žádá, aby byla zakázá na každá podpora bojujících nejen výzbrojí, nýbrž také cestami francouzských levicových poli iků, jejich projevy atd. Tak se rozhodnutí protahovalo a dodávalo se mezitím dál. Fašistické státy španělským nacionalistům, levicové státy madridským a angličtí obchodníci oběma španělským táborům.

Teď teprve zakročila náhle vláda anglická. Výnosem ministra obchodu bylo zakázáno dodávati Španělům jakoukoliv výzbroj i civilní letadla. A Londýn to učinil bez podmínky účasti všech velmocí. Bude to rozhodný čin, připojí-li se nyní k němu státy ostatní. Ale nestane-li se to, budou asi také angličtí obchodníci zase pokračovat v obcházení zákazu. Je dán dobrý příklad Londýnem, ale v zahraniční politice rozhodují docela jiné věci, než mravní ponaučení.

Soud nad Trockisty v SSSR.

Z Moskvy přichází úřední zpráva, že řada bývalých Leninových spolupracovníků byla po tavena před soud pro spiknutí k zavraždění nejspolehlivějšího spolupracovníka Stalinova, Kirova. Dálo se to podle pokynů Trockého, jenž poslal do SSSR velký počet teroristů, kteří byli však dopadení a budou nyní souzeni.

V obžalovacím spisu se praví m. j.: Zjistilo se vyšetřováním, že Zinověv, Kameněv, Jevdokimov a Bakajev byli přímými osnovateli zavraždění Kirovova a podněcovateli a organisátory připravovaných atentátů na jiné vůdce komunistické strany Sovětského svazu a na členy sovětské vlády a že Zinověvovi přívrženci provozovali svou zločinnou činnost v přímém spojení s trockisty a s Trockým.

Před řešením poměru SSSR. k Japonsku?

Japonský velvyslanec v Moskvě Ohta, jenž dlí nyní na dovolené v Tokiu, navštívil ministra zahraničních věcí Hirotu a jednal s ním o otázkách japonsko-sovětského poměru.

Ohtův pobyt v Tokiu upoutává pozornost politických kruhů na sovětsko-japonské vztahy a diplomatičtí pozorovatelé soudí, že jde o novou úpravu těchto vztahů, která má spočívati na obecné úmluvě, týkající se všech sovětsko-japonských otázek, zejména srážek na sovětsko-mandžuských hranicích, otázky rybolovu a rozšíření smlouvy portsmouthské z roku 1905 na sovětsko-mandžuské hranice.

Mimo jiné má býti podél sovětsko-mandžuských hranic zřízeno neopevněné pásmo a sovětská vojska by měla ustoupiti z tohoto kraje.

Kdyby prý nebylo možno dospěti k dohodě o této věci, musilo by Japonsko zesíliti své vojenské síly ve statě Mančukuo.

Různé zprávy.

Čtvrtý kongres slovanských geografů a etnografů v Sofii.

V Sofii se koná tyto dny Čtvrtý kongres slovanských geografů a etnografů, kterému jsou přítomni učenci z Polska, Československa, Jugoslavie a Bulharska.

Kongresy slovanských geografů a etnografů byly zahájeny v Praze r. 1924. Druhý kongres se konal ve Varšavě r 1929 a třetí v Jugoslavii r 1930. Účelem těchto kongresů je vzájemné poznání vědecké práce a výsledků její a kulturní součinnost mezi slovanskými badateli.

Hlavní sekretář kongresu bulharský učenec Ivan Batakliev ve své pozdravné řeči poukázal na to, že kongresy slovanských geografů a etnografů mají v nynějších dobách mimořádný význam, ježto světová válka v geografické a etnografické struktuře slovanských států provedla pronikavé změny a tím byl poskytnut bohatý materiál pro vědecké badání. Zejména Bulharsko si od letošního kongresu pro geografické výzkumy mnoho slibuje.

Také před sto lety zuřila zrovna ve Španělsku občanská válka.

Zrovna před sto lety topilo se také Španělsko v krvi bratrovražedného boje. Tehdy v létě roku 1836 burcoval poslanec dolní anglické sněmovny temperamentním projevem svědomí civilisovaného světa a upozorňoval na španělskou občanskou válku slovy: „jako tygři a hyeny sápají se Španělové na Španěly.“ Nový doklad, že na světě není nic nového, neb po 100 letech týž národ velké minulosti a slávy se decimuje s krutostí a bezohledností, jež neušetřila ani velikého ducha a velebné stáří Miguela de Unamuno. Dnes je to horší než tehdy, neb r. 1836, navrhoval vévoda z Wellingtonu v anglické sněmovně, aby se britská vláda postarala o zřízení úřadu pro výměnu zajatců, který by dnes byl, žel, zbytečný, neb rudí marxisté a anarchisté odstřelulují zajatce a rukojmí jako králíky. A také heslo o politice nevměšování se bylo známo již před sto lety, kdy Robert Peel vystoupil proti Lordu Palmerstonovi, který byl pro britské zasažení do španělské války občanské. Tehdy r. 1836, usoudil státník Peel, že není přípustno, aby cizina zasahovala do vnitřní politiky nešťastného Španělska.

> **Poděkování.**
>
> Všem, kdož se zúčastnil i pohřbu tragicky zesnulého od zasažení bleskem dne 15. srpna 1936 r. mého manžela, pana
>
> **Václava Duška,**
> **rolníka v Curkově,**
>
> vzdávám touto cestou srdečné díky.
>
> **Olga Dušková,**
> **truchlící manželka.**
>
> **Rodiče a příbuzenstvo.**

Věžňové, zůstaňte ve vězení!

Mr. Elpidio Quirino, ministr vnitra na Filipinských ostrovech, učinil opatření, které způsobilo skutečnou revoluci v tamějším trestním systému. — Od dávných dob bývalo zvykem, že věžňům bývalo dovolováno, aby třikráte denně se chodili domů najíst! Dělo se tak z toho prostého důvodu, aby vláda ušetřila na stravném pro své vězně, ba dokonce, když se jednalo o lehčí přestupky, bylo věžňům dovolováno aby doma i přespaval.! Není třeba podotýkati, že zneužiti těchto výhod k útěku bylo neobyčejně přísně trestáno. — Nyní Mr. Elpidio Quirino, po své zkušební a inspekční cestě po Filipinách, zakázal tento zvyk, který prý byl zcela nemorální. A tak Filipinské souostroví je opětně o jednu starou tradici chudší!..

Ceuta je historické město.

Španělsko-marocký válečný přístav Ceuta, ležící naproti Gibraltaru, se těší nyní nemalé pozornosti celého světa, poněvadž je tam hlavní stan vůdce španělských povstalců, generála Franca. Poněvadž zajímá dnes svět vše, co se tam děje, vzpomíná se i minulosti tohoto nyní neobyčejně významného válečného přístavu. Jak píše anglický list „T.“, je Ceuta prastaré město, které se dříve v rozsahu římského imperia jmenovalo Septa a v prvních dvou stoletích po Kristu hrálo toto město důležitou úlohu v životě hospodářském. Později bylo město dobyto od Maurů, již je opevnili a založili t m universitu. V roce 1415 obsadili město po krvavém boji se svými maurskými nepřáteli Portugalci.

Potom zůstalo město až do rozdvojení obou království, Portugalska a Španělska v roce 1640, portugalským majetkem.

Výstava skutečně ojedinělá.

V září t. r. bude v Johannesburgu otevřena výstava svého druhu skutečně jedinečná, a sice výstava jihoafrických démantů. Budou na ní k spatření brilanty, které předčí proslulý „Regent“ a mnoho jiných slavných drahokamů. — Avšak nejpodivnější

na této výstavě bude způsob, kterým pořadatelé chtějí brániti své poklady proti zlodějům. — Místnost, ve které klenoty budou vystaveny, nebude míti oken, a vchody budou jakýmisi labyrinty. Policisté budou skryti na místech pro návštěvníky naprosto neviditelných, a fotografické aparáty budou namířeny na místa, k nimž bude zakázáno se přiblížit. Běda tomu, kdo by nedbal zákazu! Netoliko, že bude ihned ofotografován, ale současně po celém výstavišti se rozezvučí poplašné zvonky. — Jest ovšem otázka, nenajdou li se šprýmaři, a těch se ani v Jižní Africe nenedostává, kteří z žertu „okusí“ působnost tak složitédo poplašného zařízení!

Jak se dopravovala pošta kdysi a dnes? — Po švédsku jezdí poštovní vůz „Kulička.“

Švédská pošta uspořádádala letos originální oslavu, aby upozornila obecenstvo své země na pokroky, jaké učinila doprava dopisů za poslední století. Museum švédských pošt dostalo k nedávným oslavám třístého výročí švédské pošty od dánské pošty darem věrnou kopii poštovního vozu, nazvapého „kulička“, kterého se používalo ve Skandinavii před sto lety pro dopravu spěšných dopisů. Tento starodávný vůz projel podle dávno zapadlého zvyku z Göteborku do Štokholmu. Kočí a postilion byli v někdejších uniformách, postilion vesele troubil a švédští filateli té měli jedinou starost, aby jejich lístky a dopisy dostaly zvlátní razítko a datum na důkaz, že prodělaly dopravu v „kuličce.“ K tomu účelu byly vydány nové poštovní známky. Cesta z Göteborku do Štokholmu trvala 10 dní. Dnes ji ujede elektrický vlak v šesti hodinách. „Kuličkou“ byl nazýván poštovní vůz pro elipsovitý, téměř kulatý tvar, který byl vymyšlen z toho důvodu, aby nepovolaní pasažéři nemohli sednouti za vůz a voziti se „na černo.“

Hospodářský zpravodaj.

Ing. Vojt. Juha.

Kokotice na pícninách.

Chceme napsati o životě tohoto parasita, který je velice zajímavý, ale většině zemědělců málo známý. Rozšiřování jest úporné a děje se semeny, ale i úlomky, jež na živiteli přissáty, mohou příštím rokem znovu vyrůsti. Semena může vytvořovati po celou dobu vegetace a nejvíce v době, kdy jetel necháme na semeno. Po dozrání semena kokotičná vypadnou, nebo se jetelem dostanou do stodol a odtud do vymláceného semene jetelového, které jest pak dalším šiřitelem tohoto parasita.

Ze semene, které se dostane do půdy, vyrůstá po vzklíčení velice jemné vlákénko, které hledá svého živilele. Má zvláštní schopnost: vzadu odumírá a v předu roste, takže se zdá, jako by popolézalo. Tímto předním koncem dostane se konečně na svého živitele, kterého pak rychle obejme, vytvořujíc kolem jeho těla otočky, s počátku dost daleko od sebe, z toho důvodu, aby dostala se co nejrychleji na mladé části, načež se půitiskne těsně a tvoří otočky hustěji vedle sebe a zapouští do těla živitele ssací ústrojí (haustorie). Nejstarší část pak odumře, takže kokotice nemá kořenů, kterých také potřebuje, jelikož béře veškeré potřebné látky z těa živitelova.

Čím škodí kekotice napadeným rostlinám?

Předně tím, že je obepíná, tvoříc dosti těsné otočky, kterými rostlinu dusí; nadruhé straně pak ssacím ústrojím odebíra z těla napadené rostliny potravu, v důsledku čehož tato chřadne a odumírá. Vedle toho kokotice se silně větví, čímž zachvacuje sousední rostliny a tvoří tak husté, souvislé komplexy. Spojení s tělem živitelovým jest úplně těsné. S počátku tvoří malé nádorky, ze kterých později vznikn u již uvedené haustorie, které protlačí se dovnitř a spojí se těsně s pletivy v rostlině živitele, a to tak, že pronikají až do svazků cévních, kde se přiloží úplně k lýku svými buňkami lýkovými, kde dřevu opět buňkami dřevními a odvádějí tak přímo potravu.

Kokotice musí vésti život cizopasný neboť, jak známo nemá listů, zeleni listové, ani kořenů, nemůže tudíž z půdy, ani vzduchu přijímati potřebué elementy, jest tedy jedině odkázána na život výše uvedený, kterým způsobuje značné škody. Hospodáři jí znají vřichni pod různými jmény. Též říkají jí někde živý vlas, kokotice, povázka a j.

Květy kokotice, o nichž již řečeno, že jsou drobné, objevují se záhy na jaře, zejména v měsících červnu, červenci a srpnu, a to tím úporněji, čím ona sama, nebo její živitel je méně ve vzrůstu zadržován. Semena jsou uložena v tobolce a bývají po 1—4, jsouce různě utvářena, buď více méně kulatá, nebo hranatá, často podobná jetelovým, tvarem i velikostí a jsou schopna buď brzy vyklíčiti nebo i delší dobu — několik let v půdě nečinně ležeti.

Z prostředků na hubení kokotice, uvádím postřikování 15 až 18 proc. roztokem skalice zelené. Jetel po něm zčerná, ale brzy vegetuje, kdežto kokotice se zničí úplně.

„Č. Rolník.“

Tržní zprávy.

Žatecký chmel.

V uplynulám týdnu byla zvláště v posledních dnech čilá poptávka a za jeden den činil obrat až 150 centů. Kupováno jak na venkově tak na trhu v Žatci převážně pro účely exportní. Placené ceny pohybují se od 700 do 875 Kč. za 50 kg. Zájem trvá, závěrečná tendence je přívětivější. Veřej. známkovna chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala dodnes 43.211 žoku v čisté váze 96.251 celních centů po 50 kg žateckého chmele sklizně 1935. Chmel učinil opět značné pokroky růstové a hlávkování probíhá pravidelně. Naděje na sklizeň jsou dobré kromě stržených chmelnic, znovu pracně postavených za pomoci vojenských oddílů. Na obranu proti kazení chmele opět stříkají měďnatými prostřdky, aby si tak zajistili bezvladné zeléne a plně vyzrálé zboží. Chladné počasí způsobilo, že se sklizní započne se pravděpodobně až v poslední třetině měsíce srpna.

Německo. Chmele přes všechno očekávání se dobře vyvíjejí, hlávkují rychle, neboť několik dní bylo zde teplých a bez deště. Vyhlídky na sklizeň i kvalitu jsou nejlepší. Pěstitelé se snaží, aby za každou cenu chmel udrželi zdravý. Jest pilně stříkáno. Česání nezačné před 24. srpnem.

Au (Holedava). Chmelnice jsou pěkné, zdravého vzhledu i když jsou každým týdnem stříkány Wackerem. Chmel jest velmi silně osypán a přechází v hlávky.

CENY OBILÍ.

Záznam 22 VIII. soukromého obchodu— zač kupuje.

Žito	zl. 12.75	za	100 kg
Pšenice	„ 17.50		„
Ječmen	„ 14.00		„
Oves	„ 10.50		„
Hrečka	„ .—		„
Proso	„ .—		„
Řepák	„ 32.00		„
Hrách	„ .—		„
Fasole	„ .—		„
Mák	„ .—		„
Jetel	„115.00		

Ze zdravovědy.

Transfuse krve z mrtvoly do živého těla.

Transfuse krve ze zdravé osoby do osoby, jež utrpěla nějským způsobem velkou ztrátu krve (úrazem nebo prasknutím vředu žaludečního nebo dvanácterníkového) stala se v poslední době zcela běžným výkonem léčebných ústavů, ba dokonce i někteří praktičtí lékaři v čase potřeby se k ní uchylují. Léčebné výsledky transfuse krevní jsou dnes už nepopiratelné a zcela směle možno tvrditi, že velmi mnoho lidí, ba tisíce pacientů vděčí za záchranu svého života jedině transfusi krve. Jediným požadavkem při transfusi krevní mimo absolutní asepsi je, aby jak pecient (příjemce), tak dárce měli krev téže krevní skupiny. (Požadavek, aby dárce byl absolutně zdráv, hlavně aby netrpěl žádnou nakažlivou chorobru, jest tak samozřej, mý, že se o něm vůbec nezmiňuji.) Veliké nemocnice, kde se tranfuse krevní provádějí často, mají již celé štáby dárců, jejichž zdraví bylo již předem ověřeno a náležitostk té kte-

ré krevní skupině předem zjištěna a stačí zatelefonovat, aby dárce přišel a transfuse mohla býti ihned provedena.

Transfuse krve z mrtvoly však jest novinkou. Provádí ji od roku 1930 prof. dr. Judine, přednosta kliniky urgentní chirurgie v Moskvě, který sám referuje o výsledcích svých pokusů a svého badání ve francouzském lékařském časodise La Presse médicale. Své pokusy počal na popud krasných výsledků, kterých docílil prof. Šamov při transfusích krve z mrtvol, konaných u psů. Prof. Judine podnikl první transfusi z mrtvoly člověka dne 23. března 1930 na třiatřicetiletém inženýrovi, který spáchal sebevraždu tím, že si přeřezal žíly loketní. Při svém dopravení na kliniku prof. Judina byl pacient v úplné agonii, jeho puls nebyl již hmatný, konec zdál se neodvratný a dal se očekávati každým okamžikem. Prof. Judine rozhodl se provésti transfusi krve z mrtvoly člověka, který na téže klinice zemřel před šesti hodinami na arteriosklerosu (zkornatění cev). Zemřelý měl náhodou tutéž krevní skupinu jako sebevrah a měl i Bordet-Wassermanovu reakci na přijici negativní. Transfuse krve z této mrtvoly byla provedena přímým nabodnutím horní duté žíly a zdařila se: inženýr šel z kliniky po čase jako vyléčený.

Od této doby provedl prof. Judine těchto zákroků téměř tisíc a měl vždy velmi uspokojivé výsledky. Neméně zajímavé jsou výsledky jeho badání o vlastnostech krve: Krev mrtvol v prvých asi deseti hodinách po smrti zachovává si svoji životnost a svoje životní vlastnosti, ba neobsahuje ani stopy nějakých mrtvolných jedů. Odebírání krve provádí se obvyklým způsobem ze žil na krku, musí však býti provedeno nejpozději v létě šest, v zimě deset hodin po skonu. Krev takto odebraná zůstává po určitý čas tekutou a možno ji konservovati po dobu asi tří až čtyř týdnů. Po klinické stránce krev transfusovavá z mrtvoly nejeví žádné odlišnosti od krve přečerpané z dárců živých. Dokonce má proti transfusi krve z dárce živého přednost: živému lze bez škodlivých následků odníti pouze určité množství krve, kdežto z mrtvého lze krve přečerpati množství daleko větší, aniž tímto svým zákrokem dárce poškodíme. Prof. Judine napsal o svých pokusech již před časem knihu. Možno tvrdíti zcela bez nadsázky, že není daleko doba, kdy na všech universitních klinikách bude se prováděti transfuse krve z mrtvol k záchraně mnoha ohrožených životů.

. N. Osv.“

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor J. Zeman. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/42 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.